

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	19.07	20 20	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/20-25		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Obavještavam Vas da će na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, Dušku Markoviću, na Sedmoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, zakazane za 22.07.2020. godine, postaviti ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, potpredsjednik Skupštine Crne Gore, Branimir Gvozdenović.

PREDSJEDNIK KLUBA

Nikola Rakočević

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku, Ivanu Brajoviću

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tél: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade Crne Gore, Dušku Markoviću, postavljam sljedeće pitanje:

Uvaženi predsjedniče Vlade, gospodine Markoviću,

Crnogorska ekonomija se dominantno bazira na turizmu, koji je, zajedno sa pratećim djelatnostima, ključni generator našeg ekonomskog razvoja. Pandemija zarazne bolesti Covid 19 i sva ograničenja, prije svega kad su u pitanju putovanja, koje pandemija uslovljava, već su ostavile, i ostaviće negativne posljedice po sve turističke destinacije na svijetu, kojima pripada i naša zemlja. Svjedoci smo, nakon kratkog stabilizovanja stanja sa širenjem novog korona virusa, da se epidemiološka situacija svuda u svijetu, pa i u našoj zemlji komplikuje, što se naročito odražava na sektor turizma. Zato Vam, u ime Kluba poslanika DPS-a, a vjerujem i u ime svih turističkih djelatnika, kao i cjelokupne javnosti, postavljam sljedeće pitanje:

Koje će aktivnosti Vlada Crne Gore predložiti ili sprovesti, kako bi se obezbijedio kontinuitet dobrih rezultata u turizmu ostvarenih u prethodnom periodu, koji su Crnu Goru, prema izvještajima i prognozama renomiranih međunarodnih organizacija i institucija iz oblasti turizma, svrstali među prepoznatljive i najbržerastuće turističke destinacije u svijetu? Šta će konkretno podrazumijevati treći paket mjera koji Vlada najavljuje i mogu li se privrednici koji posluju u sektoru turizma i pratećim i komplementarnim djelatnostima nadati podršci koja će im pomoći nastavak otežanog poslovanja u novonastaloj situaciji?

POTPREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE

Branimir Gvozdénović
Branimir Gvozdénović

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	07. 08. 2020.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/2025/L
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG

Broj: 01 - 4001

Podgorica, 4. avgust 2020. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 22. jula 2020. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

Duško Marković

**Klub poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore,
Branimir Gvozdenović**

POSLANIČKO PITANJE

*Uvaženi predsjedniče Vlade,
gospodine Markoviću,*

Crnogorska ekonomija se dominantno bazira na turizmu, koji je, zajedno sa pratećim djelatnostima, ključni generator našeg ekonomskog razvoja. Pandemija zarazne bolesti Covid 19 i sva ograničenja, prije svega kad su u pitanju putovanja, koje pandemija uslovljava, već su ostavile, i ostaviće negativne posljedice po sve turističke destinacije na svijetu, kojima pripada i naša zemlja. Svjedoci smo, nakon kratkog stabilizovanja stanja sa širenjem novog koronavirusa, da se epidemiološka situacija svuda u svijetu, pa i u našoj zemlji komplikuje, što se naročito odražava na sektor turizma. Zato Vam, u ime Kluba poslanika DPS-a, a vjerujem i u ime svih turističkih djelatnika, kao i cjelokupne javnosti, postavljam sljedeće pitanje:

Koje će aktivnosti Vlada Crne Gore predložiti ili sprovesti, kako bi se obezbijedio kontinuitet dobrih rezultata u turizmu ostvarenih u prethodnom periodu, koji su Crnu Goru, prema izvještajima i prognozama renomiranih međunarodnih organizacija i institucija iz oblasti turizma, svrstali među prepoznatljive i najbržerastuće turističke destinacije u svijetu? Šta će konkretno podrazumijevati treći paket mjera koji Vlada najavljuje i mogu li se privrednici koji posluju u sektoru turizma i pratećim i komplementarnim djelatnostima nadati podršci koja će im pomoći nastavak otežanog poslovanja u novonastaloj situaciji?

ODGOVOR

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Politika u oblasti turizma u ovom mandatu Vlade je svakako jedna od najuspješnijih koju smo sproveli u skladu sa izbornim programom, ali i očekivanjima poslanika i građana u turizmu. Svjedočili smo kontinuiranom i snažnom rastu sve do pojave pandemije Covid-19 koja je dovela do, na prvom mjestu zdravstvene, a zatim i globalne ekonomske krize, što nije zaobišlo ni Crnu Goru.

Upravo zbog toga Vlada je od izbijanja pandemije, kroz sve svoje aktivnosti, uložila napor da odmjeri svoje djelovanje, a u prvom redu da sačuva ekonomsku supstancu u sektoru turizma, ali i svih ostalih ugroženih djelatnosti naše ekonomije.

Dozvolite da podsjetim da je Vlada predstavila prvi set mjera samo dva dana nakon što je evidentiran prvi slučaj Covida-19 u Crnoj Gori što jasno govori da smo anticipirali situaciju, odmah reagovali i pokazali privredi da nije sama. Drugi set mjera predstavili smo 30. aprila i njime stvorili uslove, između ostalog, za očuvanje radnih mjesta kao ključni prioritet države.

U skladu sa razvojem situacije Vlada je djelovala interventno i prije zvanično usvojenog trećeg seta mjera osigurala podršku isplati zarada i za jun mjesec. Do sada je, od aprila mjeseca, u ovu svrhu zaposlenima u sektoru turizma i ugostiteljstva uplaćeno oko 12,14 miliona eura podrške za ukupno 40.422 zarade.

Prosječno u ova tri mjeseca preko 2.100 preduzeća u sektoru turizma i ugostiteljstva bila su korisnik ove podrške.

Sa druge strane, plasman IRF je do kraja prošle nedjelje porastao za cijelih 81 milion eura u periodu četiri mjeseca krize izazvane epidemijom koronavirusa, i to kroz 493 obrađena kredita.

Kada govorimo o kontinuitetu i budućnosti crnogorskog turizma siguran sam da je ona svijetla, ali i da će i u redovnim okolnostima trebati još dosta truda da dostignemo puni potencijal. Ipak, ne zaboravimo da se nalazimo u fazi borbe za zaštitu javnog zdravlja, da svi treba da damo doprinos, a da istovremeno razmišljamo o ubrzanom oporavku i razvoju.

Govoriti o novim dometima u ovoj situaciji može zvučati iznenađujuće, ali da se zajedno zapitamo kako bi zvučalo 2006. godine da smo rekli da će naš turizam do 2020. godine ostvariti 10 milijardi eura prihoda ili 750 miliona eura prosječno godišnje.

Od ovih 10 milijardi preko 3,1 milijardu je ostvareno od inostranih i domaćih turista u periodu 2017-2019. godina ili u prosjeku preko jedne milijarde godišnje u mandatu ove Vlade.

Dakle, potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Prilikom predstavljanja prvog seta mjera ukazao sam da je ovo kriza u kojoj svi moraju da ponesu svoj dio tereta i Vlada je na najjasniji način demonstrirala da stoji u potpunosti iza građana i privrede.

Pošto iskazujete interesovanje za treći set mjera koji je Vlada pripremila, želim da Vam saopštim da je samo kratkoročni set predloženih mjera u turizmu vrijedan ukupno 67,85 miliona eura do 2022. godine.

On uključuje subvencionisanje kamatne stope za reprogram kredita kod IRF-a i poslovnih banaka vrijedan 12 miliona eura, primjenu snižene stope PDV-a od 7% na period od godinu dana (tj. do sredine naredne godine), ukupno vrijednu 16 miliona eura, kreditnu liniju kod IRF-a za likvidnost i obrtna sredstva sa subvencionisanom kamatnom stopom, subvencije za izdavaoce privatnog smještaja vrijedne 3 miliona eura, te subvencije za turoperatore i sredstva za promociju.

Dugoročni set predloženih mjera koji će se primjenjivati do 2024. godine ukupno je vrijedan 131,7 miliona eura i bavi se investicijama za završetak postojećih projekata, rekonstrukciju ili izgradnju novih, zatim diversifikacijom turističkog proizvoda, kao i avio dostupnošću.

Ovo su samo najznačajniji segmenti predloga koji smo pripremili i koji je planiran za razmatranje na Vladi na sjutrašnjoj sjednici.

Dakle, podrška Vlade je snažno prisutna od početka, tako da ne treba govoriti u kategorijama očekivanja ili pretpostavki, jer institucije već uveliko mjesecima rade svoj posao. Proces donošenja trećeg seta mjera je bio nešto duži nego što smo planirali, ali vjerujem da je svakome dobronamjernom u Crnoj Gori jasno da smo morali analizirati cjelokupnu situaciju kako bi mjere bile adekvatne.

Kada smo ušli u taj proces, odmah nakon drugog seta mjera, situacija je bila drukačija. Nijesmo imali aktivnih slučajeva zaraze, a stanje u regionu i na drugim emitivnim tržištima se smirivalo. Svjedoci smo da je tokom juna ta situacija nažalost promijenjena.

Stoga će, kao što sam kazao, Vlada kroz treći set mjera opredijeliti gotovo 200 miliona eura za turizam kroz kratkoročne i dugoročne mjere i time još jednom demonstrirati volju da se kroz punu podršku bavi upravljanjem izazovima u turizmu, ali i u svim

drugim sektorima kako bi se crnogorska ekonomija vratila na put razvoja, koji je trasiran prije ove krize.

DOPUNSKO PITANJE ZA PREMIJERSKI SAT

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade, na konkretnom odgovoru koji ohrabruje. Siguran sam da će aktivnosti koje ste naveli dati dodatni podstrek razvoju turizma i komplementarnih djelatnosti.

Svjedoci smo tokom prethodnih mjeseci da su online platforme za različite segmente djelovanja privrede veoma važne, ispostavilo se, u nekim trenucima jedino rješenje za neometano funkcionisanje sistema. Kad je u pitanju turizam u vezi sa kojim sam postavio glavno pitanje, značajno je napomenuti da je od strane privatnog sektora u Crnoj Gori razvijena digitalna platforma „Ljetuj doma“, koju su podržali Ministarstvo održivog razvoja i turizma (čijim radom Vi koordinirate) i Nacionalna turistička organizacija. Višestruki su benefiti ove platforme i za turističke poslenike, ali i za naše građane koji na osnovu platforme obezbjeđuju značajne popuste za boravak u turističkim kapacitetima u zemlji, čime pomažu domaću privredu, i s druge strane sebi obezbjeđuju odmor pod značajno povoljnijim uslovima.

Kako se i pokazalo, IT inovacije podstiču produktivnost, uvećavaju profitabilnost i doprinose jačanju kvaliteta, ne samo u oblasti turizma. Pomenuo sam takođe u obrazloženju osnovnog pitanja neke naše kompetitivne prednosti. Jedna od prednosti malih zemalja, a to pokazuju i primjeri baltičkih država, je razvoj IT privrede i inovacija. IT privreda doživljava globalni rast velikih razmjera, dok tržište inovacija pruža sve više mogućnosti. Istovremeno ovaj sektor je atraktivan prostor za zapošljavanje mladih ljudi.

Iskoristiću priliku i postaviti Vam dopunsko pitanje:

Na koji konkretan način država planira da ojača IT sektor i uopšte inovativnu privredu, u cilju implementacije Strategije pametne specijalizacije?

OBRAZLOŽENJE:

Privreda se globalno transformiše zahvaljujući napretku i prodoru novih znanja i tehnologija (posebno u IT sektoru), ali i zajedničkim izazovima pred kojima se čovječanstvo našlo – poput održivog razvoja planete i zdravlja ljudi.

Pandemija novog koronavirusa je ubrzala prilagođavanje različitih sistema novonastaloj situaciji usljed brojnih ograničenja i naizgled nemoguće situacije učinila mogućim i realnim. S obzirom na neizvjesnost daljeg razvoja situacije, ukazuje se potreba za intenzivnijim razvojem IT sektora, kako bismo adekvatno odgovorili izazovima koji su pred nama.

Vlada je, u proteklom periodu, kreirala više instrumenata podrške razvoju inovativne privrede, kroz strateški okvir „Strategiju pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024“, „Kolaborativni program za inovacije“, „Program podsticanja inovativnih startapova“, „Program za razvoj konkurentnosti“ kao i ranije donijetu „Strategiju uspostavljanja Naučno-tehnološkog parka“. U Programu rada Vlade za ovu godinu predviđeno je donošenje 2 nova Zakona; inovirani Zakon o inovacionoj djelatnosti i lex specialis Zakon o podsticajnim mjerama za istraživanje i inovacije.

Šta je do sada postignuto kroz navedene mehanizme politike u oblasti inovacija, a šta se očekuje u srednjem i dugom roku kao efekat donijetih politika?

ODGOVOR NA DOPUNSKO PITANJE

Potpredsjedniče Gvozdenoviću,

U odnosu na dopunsko pitanje, a tiče se IT sektora, vjerujem da ste registrovali napore Vlade, već od 2018. godine. U tom pravcu, preko ključnih resora - Ministarstva ekonomije i naravno Ministarstva nauke, a u saradnji sa drugim sektorima, opredijelili smo značajna sredstva - preko tri miliona eura za podršku oko 40 projekata u IT sektoru.

Mi bilježimo ozbiljan napredak kada je u pitanju IT sektor, odnosno IT industrija. Imamo veoma kvalitetan kadar i potencijal koji i u ovim teškim vremenima pokazuje i vitalnost i sposobnost da odgovori izazovima u kojima se nalazi cijela crnogorska ekonomija, na mnogo kvalitetniji način nego tradicionalni sektori koji su bili pod posebnom pažnjom tokom ovog vremena.

U Ministarstvu nauke imamo u ovom trenutku registrovano oko 70 kompanija iz oblasti inovacija, od toga preko 30 su izvožno orijentisane. (Naravno ima ih mnogo više na našem tržištu).

Pratili smo, otprilike, oko šest kompanija u ovoj oblasti u ovom prethodnom vremenu kada je u pitanju njihova izvozna orijentacija i vjerujte mi da samo tih šest kompanija

učestvuje sa 2,5 posto u izvozu u Crnoj Gori, samo šest kompanija, a prosječna zarada u njima je 1000 eura.

Dakle, vjerujem da ova, pa i svaka naredna Vlada ovom pitanju mora posvetiti dužnu pažnju jer ova industrija će praktično objediniti sveukupan ekonomski potencijal koji Crna Gora ima u različitim sektorima, od turizma, energetike, poljoprivrede i svih drugih djelatnosti. Zbog toga mi već u ovom trećem paketu mjera nudimo konkretne podsticaje i to ćemo uraditi kroz dva zakona koja ćemo sutra utvrditi na sjednici Vlade i proslijediti Parlamentu na usvajanje jer želimo da već od 1. septembra te podsticajne mjere stupe na snagu. Ja ću navesti samo neke osnovne:

Dakle:

- Olakšice za početak poslovanja startapova - oni će biti oslobođeni poreza za period od 5 godina,
- Olakšano zapošljavanje u inovacionoj djelatnosti - značajno umanjenje poreza i doprinosa, do 50%,
- Oslobođanje od poreza i doprinosa za rad na inovativnim projektima,
- Oslobođanje poreza na dobit od 100% za reinvestiranje u inovativne projekte,
- Oslobođanje od poreza na dobit od 100% za ulaganje u startapove i fondove za finansiranje inovativnih projekata,
- Oslobođanje poreza na dobit za donacije naučno-istraživačkim institucijama,
- Umanjenje poreza na nepokretnosti i izgradnju infrastrukture za inovacionu djelatnost,
- I naravno, uspostavljanje Fonda za inovacije na kojem već radimo.

Ovo su neke od podsticajnih mjera koje će se odnositi na IT sektor, a ja vjerujem ne sektor, nego u najskorije vrijeme IT industriju. Ovo teško vrijeme nam je pokazalo da ovaj sektor, kao što sam na početku rekao, može pronaći najbolje odgovore ili većinu odgovora kako da održimo ekonomsku supstancu i stvorimo pretpostavke, kada zdravstvena kriza prođe, za ubrzani ekonomski razvoj.

Na kraju ću reći samo da smo zajedno sa Univerzitetom Crne Gore pokrenuli izgradnju Naučno-tehnološkog parka Crne Gore u Podgorici vrijednog preko 8 miliona eura koji će biti centralni prostor koji će okupljati mlade istraživače, inovatore, olakšati njihovo povezivanje, razvoj različitih projekata i naravno kreirati odnosno širiti izvoznu orijentaciju. Na kratak rok očekujemo rezultate u ovom sektoru.

Hvala Vam!